

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Հ/Հ	Անվանում	Նկարագիր
1	Մասնագիտության անվանումը	Տեխնիկ` վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների շահագործում (ըստ ճյուղերի)
2	Դերը	Կազմակերպում է վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների (ՎՏՇՃՄ և Ս) ընդունում, զելում, փորձարկում և շահագործում: Իրականացնում է ՎՏՇՃՄ և Ս անսարքությունների բացահայտումը, կազմակերպում է ՎՏՇՃՄ և Ս տեխնիկական սպասարկումները, ապամոնտաժում-մոնտաժումը, փոխադրումը, պահպանումը: Վերահսկում է ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործող անձնակազմի ամենօրյա աշխատանքները, կենսագործունեության անվտանգության և բնապահպանական նորմերի պահպանումը: Կատարում է փաստաթղթերի ձևակերպումներ, պարզ հաշվարկներ, ներկայացնում է հաշվետվություններ:
3	Խնդիրների բնագավառները	
3.1	Խնդիրների բնագավառ 1. Վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների ընդունում, զելում և հանձնում շահագործման	
3.1.1	Աշխատանքային գործընթացները	<ul style="list-style-type: none"> - Իրականացնում է ՎՏՇՃՄ և Ս ընդունում, - Կատարում է նոր ստացված ՎՏՇՃՄ և Ս զելում, - Իրականացնում է ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործական փորձարկում:
3.1.2	Կատարման չափանիշները	<ul style="list-style-type: none"> • Առկա են շահագործական փաստաթղթերը և ՎՏՇՃ մեքենաները և սարքավորումները լրակազմ են, • Առկա է սահմանված կանոններով և ռեժիմներով կատարված զելման գործընթացի և դրա արդյունքների գրանցումը, • Գրանցամատյանում առկա են սահմանված ընթացակարգով իրականացված շահագործական փորձարկման արդյունքները, • Առկա է համապատասխան արձանագրություն ՎՏՇՃՄ և Ս զելման և շահագործական փորձարկման վերաբերյալ:
3.2	Խնդիրների բնագավառ 2. Վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկումների կազմակերպում	
3.2.1	Աշխատանքային գործընթացները	<ul style="list-style-type: none"> - Կազմակերպում է հերթափոխային տեխնիկական սպասարկում, - Կազմակերպում է պարբերական տեխնիկական սպասարկումներ` SU-1, SU-2, SU-3, - Կազմակերպում է ՎՏՇՃ մեքենաների և սարքավորումների սեզոնային տեխնիկական սպասարկումներ, - Անհրաժեշտության դեպքում կազմակերպում է հատուկ տեխնիկական սպասարկում,

ՀՀ	Անվանում	Նկարագիր
		<ul style="list-style-type: none"> - Կազմակերպում է ՎՏՇՃ մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական զննման անցկացում:
3.2.2	Կատարման չափանիշները	<ul style="list-style-type: none"> • Հաշվառման մատյանում առկա է գրանցում ՎՏՇՃՍ և Ս հերթափոխային շահագործական տեխնիկական վիճակի վերաբերյալ, • Սահմանված պահանջներով և որակական չափանիշներին համապատասխան կատարված պարբերական տեխնիկական սպասարկումների արդյունքները գրանցված են ՎՏՇՃ մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական փաստաթղթերում, • Տեխնիկական փաստաթղթերում առկա են գրանցումներ որակական չափանիշներին համապատասխան կատարված ՎՏՇՃ մեքենաների և սարքավորումների սեզոնային տեխնիկական սպասարկումների վերաբերյալ, • Տեխնիկական փաստաթղթերում առկա են գրառումներ որակական չափանիշներին համապատասխան կատարված ՎՏՇՃ մեքենաների և սարքավորումների հատուկ տեխնիկական սպասարկում կատարելու վերաբերյալ, • Տեխնիկական զննման արդյունքները նշված են ՎՏՇՃ մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական կտրոններում:
3.3	Խնդիրների բնագավառ 3. Վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների արտադրական շահագործման կազմակերպում	
3.3.1	Աշխատանքային գործընթացները	<ul style="list-style-type: none"> - Շահագործող անձնակազմին բացատրում է ՎՏՇՃՍ և Ս նշանակությունը, դասակարգումը, կառուցվածքը, դրանց աշխատանքի սկզբունքը և աշխատանքային սխեմաները, - Աշխատանքային պայմաններից ելնելով՝ կատարում է ՎՏՇՃՍ և Ս շահագործական արտադրողականության և տեսակարար էներգատարության հաշվարկ՝ դրանց ճիշտ ընտրության և արդյունավետ շահագործման նպատակով, - Կատարում է հիմնական և օժանդակ ՎՏՇՃՍ և Ս և դրանց լրակազմի ընտրություն՝ ըստ աշխատանքների բնույթի և կատարման ժամկետների, - Կատարում է վառելիքաքսանյութերի և շահագործական նյութերի ընտրություն՝ աշխատանքային և կլիմայական պայմաններին համապատասխան:
3.3.2	Կատարման չափանիշները	<ul style="list-style-type: none"> • Շահագործող անձնակազմը տեղեկացված է և ընկալում է ՎՏՇՃՍ և Ս նշանակությունը, դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը և աշխատանքային ռեժիմները, • ՎՏՇՃՍ և Ս հիմնական շահագործական ցուցանիշների հաշվարկը ճիշտ է կատարված, • հիմնական և օժանդակ մեքենաների և դրանց լրակազմի ընտրությունը ճիշտ է կատարված, • վառելիքաքսանյութերը և շահագործական նյութերի ընտրությունը

Հ/Հ	Անվանում	Նկարագիր
		ճիշտ է կատարված:
3.4	Խնդիրների բնագավառ 4. Մարդկային ռեսուրսների կառավարում	
3.4.1	Աշխատանքային գործընթացները	<ul style="list-style-type: none"> - Պատրաստում է աշխատակիցների աշխատանքային ժամանակացույցը և վերահսկում է դրա կատարումը, - Կատարում է աշխատանքի բաժանում և տալիս հանձնարարականներ, - Վերահսկում է աշխատակիցների աշխատանքը և հարթում է աշխատակիցների միջև առաջացած կոնֆլիկտները, - Ներդնում է մոտիվացիոն համակարգ, - Կազմում է պահանջագիր՝ անհրաժեշտ նյութական ռեսուրսների, շահագործող անձնակազմի թվաքանակի ու որակավորման վերաբերյալ, - Կատարում է աշխատակիցների փաստացի աշխատանքային ժամերի և կատարված աշխատանքի ծավալների հաշվառում:
3.4.2	Կատարման չափանիշները	<ul style="list-style-type: none"> • Աշխատակիցների աշխատանքային ժամանակացույցը կազմված է փակցված է տեսանելի տեղում, • Աշխատանքի բաժանումը կատարված է ըստ աշխատակիցների մասնագիտական պարտականությունների և որակավորման: Տրված են ճիշտ հանձնարարականներ, • Աշխատակիցների աշխատանքի նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացվում է համաձայն ներդրված չափանիշների, • Հակասությունների կարգավորմանը ճիշտ լուծումներ են տրված, • Խնդիրների լուծման առանձնահատկություններից ելնելով՝ կայացված են կառավարչական և մասնագիտական ճիշտ որոշումներ, • Անհրաժեշտ նյութական և մարդկային ռեսուրսների վերաբերյալ պահանջագրերը ճիշտ են կազմված, • Հաշվառման տեղեկագրերում առկա են համապատասխան գրանցումներ աշխատակիցների աշխատանքային ժամաքանակի վերաբերյալ, իսկ հաշվառման մատյանում առկա են գրանցումներ կատարված աշխատանքների ծավալների վերաբերյալ:
3.5		Խնդիրների բնագավառ 5. Վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների շահագործական և լաբորատոր փորձարկումներ
3.5.1	Աշխատանքային գործընթացները	<ul style="list-style-type: none"> - Հաշվառում է արտադրողականության վրա ազդող գործոնները, գրանցում է պարապուրդները՝ նշելով դրանց պատճառները, - Փորձարկման միջոցով որոշում է ՎՏՇՃՄ և Ս քարշի ուժի մեծությունը տարբեր աշխատանքային ռեժիմներում, - Որոշում է վառելանյութի ծախսը շահագործման նորմալ պայմաններում, - Մասնակցում է վերամբարձ մեքենաների ստատիկական, դինամիկական և կայունության փորձարկումներին, - Մասնակցում է ազդեցատների, հանգույցների և դետալների

ՀՀ	Անվանում	Նկարագիր
		լաբորատոր-ստենդային փորձարկումներին:
3.5.2	Կատարման չափանիշները	<ul style="list-style-type: none"> • Արտադրողականության վրա ազդող գործոնները ճիշտ են հաշվի առնված: Հաշվառման մատյանում առկա են խրոնոմետրաժի տվյալների և պարապորդների պատճառների գրանցումները, • Առկա են վառելիքի ծախսի վերաբերյալ չափումների արդյունքների գրանցումները, • Փորձարկումները կատարված են սահմանված կանոններով և փորձարկումների նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող լիազորված պետական մարմնի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ, • Առկա են փորձերի արդյունքների գրանցումները:
3.6	Խնդիրների բնագավառ 6. Վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական արատորոշում և նորոգման կազմակերպում	
3.6.1	Աշխատանքային գործընթացները	<ul style="list-style-type: none"> - Կազմակերպում է ՎՏՇՃՄ և Ս տեխնիկական արատորոշում - Բացահայտում է բազային մեքենաների և աշխատանքային սարքավորումների անսարքություններն ու վնասումները և կազմակերպում է ընթացիկ նորոգում, - Կազմակերպում է նորոգում վթարների հետևանքների վերացման նպատակով, - Կազմակերպում է բազային մեքենաների և աշխատանքային սարքավորումների պլանային կապիտալ նորոգում:
3.6.2	Կատարման չափանիշները	<ul style="list-style-type: none"> • ՎՏՇՃՄ և Ս արատորոշման արդյունքների գրանցված են հաշվառման մատյանում, • Բազային մեքենաների և սարքավորումների անսարքությունները բացահայտված են արատորոշման ճիշտ տեսակների կիրառմամբ և արատորոշիչ պարամետրերի ճիշտ գնահատմամբ, • Մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական վիճակը ճիշտ է գնահատված, իսկ ընթացիկ նորոգման իրականացման փաստաթղթերը՝ ճիշտ ձևակերպված, • Մեքենաների և աշխատանքային սարքավորումների կապիտալ նորոգումը կազմակերպված է համաձայն պլանային նորոգումների ժամանակացույցի, • ՎՏՇՃՄ և Ս կապիտալ նորոգումը կազմակերպված է սահմանված կարգով՝ ըստ մեքենավարների զեկուցագրերի և մեքենաների նորոգման հաշվառման մատյանի գրանցումների:
3.7	Խնդիրների բնագավառ 7. Կենսագործունեության անվտանգության ապահովում և բնապահպանական միջոցառումների իրականացում ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործման ժամանակ	
3.7.1	Աշխատանքային գործընթացները	<ul style="list-style-type: none"> - Անձնակազմին ծանոթացնում է ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործման և տեխնիկական սպասարկումների ընթացքում կենսագործունեության անվտանգության ու բնապահպանական կանոններին, կատարում է

ՀՀ	Անվանում	Նկարագիր
		<p>հրահանգավորում,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Վերահսկում է աշխատակիցների կողմից կենսագործունեության անվտանգության և բնապահպանական միջոցառումների կատարումը, - Անձնակազմին ծանոթացնում է ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործման և տեխնիկական սպասարկման ժամանակ կիրառվող հակահրդեհային միջոցառումներին և էլեկտրաանվտանգության պահանջներին, - Ցուցաբերում է առաջին օգնություն կենսագործունեության անվտանգության, բնապահպանական ու հակահրդեհային միջոցառումներին և էլեկտրաանվտանգության կանոնների խախտումների հետևանքով առաջացած պատահարներից տուժածներին, կատարում է պատահարի գրանցում և դրա մասին տեղեկացնում է վերադասին:
3.7.2	Կատարման չափանիշները	<ul style="list-style-type: none"> • Անձնակազմը ծանոթ է ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործման և տեխնիկական սպասարկումների ընթացքում կենսանվտանգության և բնապահպանական միջոցառումներին, գրանցամատյանում կատարված է համապատասխան գրառում, • Կառավարչական և մասնագիտական վերահսկողությունը կենսանվտանգության և բնապահպանական միջոցառումների կատարման նկատմամբ ճիշտ է իրականացված, • Անձնակազմը ծանոթ է ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործման և տեխնիկական սպասարկման ժամանակ կիրառվող հակահրդեհային միջոցառումներին և էլեկտրաանվտանգության պահանջներին, համապատասխան մատյաններում կատարված են անհրաժեշտ գրանցումներ, • Անհրաժեշտության դեպքում առաջին բուժօգնությունը ճիշտ է ցուցաբերված, • Տեղի ունեցած պատահարները ճիշտ են գրանցված, փաստաթղթային ձևակերպումները ճիշտ են կատարված:
3.8		<p><u>Խնդիրների բնագավառ 8.</u> Վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների ապամոնտաժում և մոնտաժում, փոխադրում և պահպանում</p>
3.8.1	Աշխատանքային գործընթացները	<ul style="list-style-type: none"> - Մասնակցում է մեքենաների ապամոնտաժման-մոնտաժման աշխատանքների կազմակերպմանը՝ ըստ փուլերի, - Կատարում է մոնտաժման-ապամոնտաժման աշխատանքների որակի ստուգում, վերջնական կարգաբերում, արտադրական փորձարկում և հանձնում շահագործման, - Կազմակերպում է ՎՏՇՃՄ և Ս փոխադրումը համապատասխան եղանակով, - Կազմակերպում է ՎՏՇՃՄ և Ս անվտանգ փոխադրումը, - Կատարում է ՎՏՇՃՄ և Ս ու դրանց պահեստամասերի պահպանման եղանակի և տեղի ընտրություն, - Կատարում է ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործական նյութերի և

Հ/Հ	Անվանում	Նկարագիր
3.8.2	Կատարման չափանիշները	<p>վառելիքաքսանյութերի պահպանման եղանակի ու տեղի ընտրություն:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ՎՏՇՃՄ և Ս ապամոնտաժման-մոնտաժման աշխատանքները կազմակերպված են գործող կանոններին համապատասխան • Ապամոնտաժման-մոնտաժման աշխատանքների որակը համապատասխանում է տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին, • Փոխադրման եղանակն ընտրված է՝ ելնելով փոխադրվող մեքենայի և առկա (մատչելի) փոխադրման միջոցների տեսակից, ճանապարհային պայմաններից և փոխադրման ժամկետից, • Փոխադրումն իրականացված է անվտանգության տեխնիկայի պահանջներին համապատասխան, • ՎՏՇՃՄ և Ս, դրանց պահեստամասերի պահպանման տեղը և եղանակը ընտրված են՝ ըստ մեքենայի տեսակի, պահպանման ժամկետների և կլիմայական պայմանների, • ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործական նյութերի և վառելիքաքսանյութերի պահպանումը կազմակերպված է ըստ սահմանված եղանակի ու կանոնների:
4	Որակավորման I մակարդակի աշխատող (միջին բարձրության աշխատանքների կատարում)	
4.1	Լեզուները	<ul style="list-style-type: none"> • Հայերեն՝ գերազանց • Առաջին օտար լեզու՝ B2 • Երկրորդ օտար լեզու՝ A2
4.2	Համակարգիչը	<ul style="list-style-type: none"> • MS Word՝ գերազանց • MS Excel՝ գերազանց • MS PowerPoint՝ լավ • Internet Explorer՝ գերազանց
4.3	Մասնագիտական գիտելիքները	<p>Պետք է իմանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների շահագործումը կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերի և համապատասխան տեղեկատվական նյութերի պահանջներն ու դրույթները, • մասնագիտական և տեղեկատվական գրականության, աշխատանքային կանոնակարգերում կիրառվող եզրույթները և դրանց իմաստը, • վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների շահագործման տեխնոլոգիական գործընթացների հիմունքները, • վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների կառուցվածքային առանձնահատկությունները, դրանց նշանակությունը, աշխատանքի սկզբունքները, • վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների շահագործման կանոնները,

ՀՀ	Անվանում	Նկարագիր
		<ul style="list-style-type: none"> • վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների գնման և անսարքությունների բացահայտման եղանակները, • վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների աշխատանքային պարամետրերի վերահսկողությունը՝ դրանց շահագործման ժամանակ, • աշխատանքի անվտանգության կանոնները:
4.4	Մասնագիտական կարողությունները	<p>Պետք է կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • բարձր որակավորում ունեցող մասնագետի ղեկավարությամբ կատարել ոչ բարդ տեխնիկական հաշվարկներ, մշակել համապատասխան գծագրեր և սխեմաներ՝ համաձայն գործող չափորոշիչների, • կիրառել վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների շահագործման վերաբերյալ գործող չափորոշիչները (ստանդարտները), • կարգավորել և կարգաբերել վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաները և սարքավորումները, մասնակցել դրանց անսարքությունների բացահայտմանը և վերացմանը, • հավաքագրել, պահպանել և փոխանցել վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների շահագործման ժամանակ վիճակագրական տարբեր բնույթի տվյալներ, • կազմել շահագործման ընթացքում պարզ աշխատանքների կատարման համար անհրաժեշտ փաստաթղթեր (մասնագրեր, դիագրամներ, աղյուսակներ, գրաֆիկներ և այլն), • ունենալ պատասխանատվության զգացում աշխատանքի և աշխատակազմի նկատմամբ, դրսևորել աշխատանքի կուլտուրա ու էթիկա, ապահովել անձնական հիգիենան, • պաշտպանել իր իրավունքները համաձայն աշխատանքային օրենսդրության, • դրսևորել վերլուծական և քննադատական մտածողություն, վարել երկխոսություն:
4.5	Պատասխանատվության աստիճանը	<p>ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործող տեխնիկը պատասխանատու է մեքենաների և սարքավորումների աշխատանքի, դրանց որակյալ և արդյունավետ շահագործման համար, ինչպես նաև ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործման ընթացքում կենսագործունեության անվտանգության և բնապահպանական միջոցառումների կատարման համար: Պատասխանատու է աշխատակիցների միջև նորմալ աշխատանքային հարաբերությունների ձևավորման և նրանց արդյունավետ աշխատանքի կազմակերպման համար: Գործում է ինքնուրույն կամ ավելի բարձր որակավորում ունեցող մասնագետի ղեկավարությամբ: Բոլոր պարտականությունները կատարում է ՎՏՇՃՄ և Ս շահագործող տեխնիկին ներկայացվող պահանջներին համապատասխան:</p>

Հ/Հ	Անվանում	Նկարագիր
4.6	Աշխատանքների բարդության աստիճանը	Միջին բարդության աշխատանքների կատարում կապված վերամբարձ-տրանսպորտային, շինարարական, ճանապարհային մեքենաների և սարքավորումների շահագործման հետ:
4.7	Մասնակցությունը գործընթացներում	Գործընթաց 1, 2, 3, 4, 7, 8
4.8	Կրթության պահանջը	Միջին մասնագիտական, առանց աշխատանքային ստաժի